



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Initium Sapientiæ & Finis: Timor Domini, & Amor Dei: Seu
de fuga peccati, deque dilectione summi boni**

Comitin, César Jean-Baptiste

Coloniæ, 1709

§.6. Bonitas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50773](#)

DE AMORE DEI.

51

rium pauperum exaudivit Dominus. (Psalm.
9.) Nam si de verbo otioso rationem exi-
git; & ille multò magis reddet de non otio-
so. Non enim est injustus Deus, ut obliviscar-
tur operis vestri. (Hebr. 6.) reddet unicuius
que juxta operas tua. (Psalm. 61.)

Talis est, talis gratia Dei tui: & qualis il-
la mundi, non tui, sed sui; immo nec sui, nec
tui? dic, amabo te, per quanta pericula cur-
ritur ad majus? quoties amittitur, etiam
cùm habetur? ægrè quæsita, ægriùs retenta?
& cui bono seu quæsita, seu retenta? Hic, hic
omnes numerantur capilli; & si capilli;
quantò magis capita? & si verba; quantò
magis officia? ô incredibilem amoris facem!
Habeo certaminis præsidem, habeo agono-
thetam, à quo coronantur etiam verba; eti-
am vota. Et folium, inquit, ejus non defluet.
[Psalm. 1.] Folium dicit, non fructum. O te
beatum! ô fortunatum agricolam, hæc si
bona nôris! ô miserum, si negligis! ô impro-
vidum, si terræ credis, & non Deo! audi
querelam: *Protegitur mortalis à mortali;* &
*securitas est: protegitur mortalis ab immor-
tali;* & *trepidatio est.* (Augustinus.)

§. 6. Bonitas.

Descendo ad primam horum omnium

C 2

cav-

causam; nempe naturam *prodigam sui*, tenacem tui. Perdit enim; ut acquirat: perdit se tibi; ut acquirat te sibi, eò collimans, ut hoc ipsum gratiâ simus, quod ille naturâ: felicitate communi, transformatione singulari, qualis explicabitur postea. Hinc nos ille cumulat impléisque bonis omnibus, tam sincero charitatis affectu, ut cùm nihil speret à nobis, nihil etiam presupponat in nobis. Est enim hoc discrimin inter Dei nostrumque amorem; quòd amor Dei suum ipse fabricet objectum, hic contrà fabricatum integrumque supponat; ille accendat ignem, hic accendatur ab igne, ab accensóque foveatur. Quare non justos modò, sed peccatores etiam, & ea quæ non sunt, ambit: qui cùm inimici, inquit, essemus, prodigos & reduces amplectitur, & fugitivos errantésque paternam revocat ad domum, non semel aut bis, sed septuages septies, hoc est, semper; idque facilitate tantâ, sit ut difficile statuere, uter amborum sit profusior, pater an filius. Postremò tanta pro nobis effecit, tantaque passus est, ut quemadmodum sentit Thomas, existimari possit *homo Dei Deus*.

Hic insto rursus incumbóque fugienti, h̄ic inclamo: quis, quid, cui? cogita Deum,

co-

cogita reum, Deum , quo , ut audisti, nihil
melius; reum, quo, ut nōsti , nihil criminosi-
us. O novum certaminis genus, in quo cer-
tant inter se amor & furor! quasi communi-
ludo, suum trudunt uterque follem. & qua-
lelm, ô Superi, follem! *Quis sapiens intelliget
ista?* (*Michææ 14.*) Versat hinc furor follem
in carne tuâ Deum : versat hinc amor fol-
lem in criminе suo reum : ille crucifixum
pellit in tartara ; iste redivivum tollit in æ-
thera. fit ex Deo reus inter latrones ; & vi-
cissim iectu reciproco fit ex reo Deus inter
cælites. Quâ id arte? quâ cuncta vertuntur,
amore. Quâ machinâ? quâ jam dixi, furore.
Amor invénit, furor exhibuit: ille poëta, hic
actor; tragœdia DEUS; tu corona. Proh fides!
Ac ne quid fingi putas exaggerative dicen-
do, audi disputantem apud Oseam (*Capite
xi.*) amore patrono. Egóne, inquit, ut igno-
scam? Ego non incendio consumam, quali
Sodomam, Adamam, ac Seboim, urbes Pen-
tapoleos? imò *disperdam Ephraimum.* At id
quâ ratione? Est ille meus, est Filii, est filius.
Conversum est in me cor meum; pariter con-
turbata est pœnitudo mea. Non faciam furo-
rem iræ meæ, hoc est, pœnitent decreti; revoco
sententiam. Ite , proferte citò stolam, date

annulum, occidite vitulum saginatum. Ecce proponit ut hostis, concludit ut pater; subiectaque causam: quoniam Deus ego, & non homo. Imò si taliter Deus; quid ille, cùm erit homo? Et quid tu, ô anima mea, cùm jam sis Deus? ecquando occurret amor amori? filia patri? & si vis, sponsa sponso? adultera, cui poma servas? cui te ipsam? cani? dico carni, quæ impudentior cane est? Quid? erit, ut apud Æthiopas, Imperator tibi canis? erit Deus? & eris apud Deum Æthiops Christianus? eris canis? & adhuc pejor: nam amat amantem canis & servat; tu prodis.

§. 7. *Immensitas Dei.*

Hactenus amoris utcumque digessi modum: do nunc IMMENSITATEM; tantam in punto, quantam in toto; nec exclusam, nec inclusam; totam omnibus, totam singulis; distributam non divisam, datam non amissam. Nam neque moveri loco potest immutabilis, neque partiri impartibilis, neque abesse inexterminabilis: cùm sit omnium prima natura, sive, ut loquuntur, entelechia, id est, actus primus, *causa causarum, ens entium*, sinè quo minus existere valeas, quam suo sinè corpore umbra. Ergò sparsam undique per omnes mundi plagas habeo Dei men-